

# Облікова картка дисертації

## I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U002246

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 11-06-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:



## II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пугачов Олексій Ігорович

2. Oleksii I. Puhachov

Кваліфікація: 281

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0003-3058-3307

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 281

Назва наукової спеціальності: Публічне управління та адміністрування

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 281 Публічне управління та адміністрування

Дата захисту: 23-06-2025

Спеціальність за освітою: Бойове застосування та управління діями військових частин Сухопутних військ

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

### **III. Відомості про організацію, де відбувся захист**

**Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради):** PhD 9331

**Повне найменування юридичної особи:** Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського

**Код за ЄДРПОУ:** 02070967

**Місцезнаходження:** вул. Джона Маккейна, буд. 33, Київ, 02000, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

### **IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію**

**Повне найменування юридичної особи:** Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського

**Код за ЄДРПОУ:** 02070967

**Місцезнаходження:** вул. Джона Маккейна, буд. 33, Київ, 02000, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

### **V. Відомості про дисертацію**

**Мова дисертації:** Українська

**Коди тематичних рубрик:** 82.13.11

**Тема дисертації:**

1. Удосконалення державних механізмів забезпечення інформаційної безпеки України
2. Improvement of state mechanisms for ensuring information security of Ukraine

**Реферат:**

1. У дисертації вирішене актуальне наукове завдання, що полягає у науковому обґрунтуванні пріоритетних напрямів розвитку та розробці практичних рекомендацій щодо удосконалення державних механізмів забезпечення інформаційної безпеки України, в тому числі у контексті реагування на виклики та загрози, що виникають в умовах повномасштабної війни РФ проти України. У дисертаційному дослідженні вперше запропоновано модель удосконалення системи забезпечення інформаційної безпеки держави в умовах воєнного стану, метою якої є створення ефективної, інтегрованої та стійкої системи інформаційної безпеки, яка здатна протистояти внутрішнім і зовнішнім загрозам в умовах воєнного стану. Модель передбачає три блоки удосконалення системи забезпечення інформаційної безпеки, а саме: стратегічне стримування та припинення бойових дій і військових конфліктів, що можуть виникнути внаслідок зумисного застосування дезінформаційних технологій; поліпшення системи забезпечення інформаційної безпеки ЗСУ, інших

військових формувань, включно з силами та засобами інформаційної протидії; прогнозування, виявлення та оцінка загроз, включаючи загрози для ЗСУ в сфері інформації. Як результат, очікується підвищення стійкості держави до інформаційних загроз; захист інформаційного простору; зміцнення національної безпеки; збереження морального духу населення та військових; зміцнення міжнародного іміджу держави. У роботі також розкрито можливості імплементації зарубіжного досвіду у сфері інформаційної безпеки в Україні, серед яких: впровадження принципів і норм міжнародного права щодо інформаційної безпеки, закріплених в актах ООН, Ради Європи, Європейського Союзу та інших міжнародних організацій; інтеграція положень Загальної декларації прав людини та Міжнародного пакту про громадянські і політичні права в національне законодавство з питань інформаційної безпеки; активна участь у міжнародних організаціях, таких як НАТО, ЄС, ООН, з метою обміну досвідом та координації зусиль у сфері кібербезпеки; участь у міжнародних навчаннях та тренінгах з кібербезпеки для підвищення кваліфікації українських фахівців; внесення змін до національного законодавства з урахуванням міжнародних рекомендацій та стандартів щодо захисту інформації; прийняття законів, що регулюють діяльність у сфері кібербезпеки, включаючи боротьбу з кіберзлочинністю та захист критичної інформаційної інфраструктури; проведення інформаційних кампаній для підвищення рівня обізнаності населення щодо питань кібербезпеки; включення курсів з кібербезпеки в навчальні програми вищих навчальних закладів; залучення приватного сектору до співпраці в сфері кібербезпеки для обміну технологіями та досвідом; стимулювання інвестицій у розвиток інформаційно-комунікаційної інфраструктури; гарантування рівного доступу до інформаційних технологій для всіх верств населення, включаючи соціально незахищені групи; реалізація програм з надання доступу до мережі Інтернет та інформаційних ресурсів в сільських та віддалених районах; використання сучасних технологій захисту інформації, таких як шифрування даних, системи виявлення вторгнень, антивірусне програмне забезпечення; постійне оновлення технічних засобів захисту з урахуванням нових загроз та вразливостей. Удосконалено класифікацію загроз інформаційній безпеці держави та сценарії втручання органів публічного управління, зокрема: кібератаки (створення спеціалізованих кібер-підрозділів; реагування на інциденти в реальному часі; впровадження систем моніторингу та захисту); шкідливе програмне забезпечення (оновлення антивірусного ПЗ; регулярні перевірки систем; проведення навчання для користувачів); соціальна інженерія (проведення тренінгів для державних службовців; розробка політик захисту персональних даних; створення інформаційних кампаній для підвищення обізнаності); дезінформація та пропаганда (розробка стратегій протидії дезінформації; співпраця з медіа для перевірки фактів; впровадження законодавства щодо відповідальності за поширення шейків); несанкціонований доступ до даних (впровадження систем аутентифікації та шифрування; регулярний аудит безпеки систем; створення політик управління доступом); відмова в обслуговуванні (DDoS) (впровадження систем захисту від DDoS атак; створення резервних каналів зв'язку; моніторинг та аналіз мережевого трафіку); інсайдерські загрози (розробка політик внутрішньої безпеки; проведення регулярних перевірок та моніторингу діяльності співробітників; впровадження систем управління доступом); вразливості у ПЗ та обладнанні (оновлення ПЗ та обладнання. Ключові слова: публічне управління, система публічного управління, державні механізми, безпека, інформаційна безпека, механізми забезпечення інформаційної безпеки, проблеми забезпечення інформаційної безпеки, зарубіжний досвід у сфері інформаційної безпеки, воєнний стан, війна.

2. The dissertation solves an urgent scientific task, which consists in the scientific justification of priority directions of development and the development of practical recommendations for improving the state mechanisms for ensuring information security of Ukraine, including in the context of responding to challenges and threats arising in the conditions of a full-scale war of the Russian Federation against Ukraine. In the dissertation study, for the first time, a model for improving the state information security system under martial law was proposed, the purpose of which is to create an effective, integrated and stable information security system capable of resisting internal and external threats under martial law. The model envisages three blocks of improving the information security system, namely: strategic deterrence and cessation of hostilities and military conflicts that may arise as a result of the deliberate use of disinformation technologies; improvement of the information security system of the Armed Forces of Ukraine, other military formations, including forces and means of information

countermeasures; forecasting, detection and assessment of threats, including threats to the Armed Forces in the field of information. As a result, the state's resistance to information threats is expected to increase; protection of information space; strengthening of national security; maintaining the morale of the population and the military; strengthening the international image of the state. The work also reveals the possibilities of implementing foreign experience in the field of information security in Ukraine, including: implementation of the principles and norms of international law regarding information security, enshrined in the acts of the UN, the Council of Europe, the European Union and other international organizations; integration of provisions of the Universal Declaration of Human Rights and the International Covenant on Civil and Political Rights into national legislation on information security; active participation in international organizations, such as NATO, the EU, the UN, in order to share experience and coordinate efforts in the field of cyber security; participation in international exercises and trainings on cyber security to improve the qualifications of Ukrainian specialists; making changes to national legislation taking into account international recommendations and standards on information protection; adoption of laws regulating activities in the field of cyber security, including the fight against cybercrime and protection of critical information infrastructure; conducting information campaigns to increase the level of public awareness of cyber security issues; inclusion of cyber security courses in the curricula of higher educational institutions; involving the private sector in cooperation in the field of cyber security for the exchange of technologies and experience; stimulation of investments in the development of information and communication infrastructure; guaranteeing equal access to information technologies for all sections of the population, including socially vulnerable groups; implementation of programs to provide access to the Internet and information resources in rural and remote areas; use of modern information protection technologies, such as data encryption, intrusion detection systems, anti-virus software; constant updating of technical means of protection, taking into account new threats and vulnerabilities. Keywords: public administration, system of public administration, state mechanisms, security, information security, mechanisms for ensuring information security, problems of ensuring information security, foreign experience in the field of information security, martial law, war.

**Державний реєстраційний номер ДіР:**

**Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:** Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

**Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:** Не застосовується

**Підсумки дослідження:** Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

**Публікації:**

- Пугачов О. І. Проблеми забезпечення інформаційної безпеки України в сучасних умовах. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: право, публічне управління та адміністрування, №12. 2024. URL: <https://reicst.com.ua/pmtl/article/view/2024-12-02-15/2024-12-02-15>
- Пугачов О. І. Зарубіжний досвід забезпечення інформаційної безпеки держави. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: право, публічне управління та адміністрування, №13. 2024. URL: <https://reicst.com.ua/pmtl/article/view/2024-13-02-07/2024-13-02-07>
- Пугачов О. І. Інформаційна безпека в умовах розвитку глобалізованого світу. Суспільство та національні інтереси. №5(5). 2024. С. 627-639. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/sni/article/view/14677/14747>

**Наукова (науково-технічна) продукція:**

**Соціально-економічна спрямованість:**

**Охоронні документи на ОПІВ:**

**Впровадження результатів дисертації:** Впроваджено

**Зв'язок з науковими темами:** 0124U002260

## **VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Масик-Бесова Марія Зіновіївна
2. Mariia Z. Masyk-Biesova

**Кваліфікація:** к.держ.упр., 25.00.02

**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0001-6935-6695

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:** Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського

**Код за ЄДРПОУ:** 02070967

**Місцезнаходження:** вул. Джона Маккейна, буд. 33, Київ, 02000, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

## **VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів**

**Офіційні опоненти**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Васильєва Наталія Вікторівна
2. Nataliia V. Vasylieva

**Кваліфікація:** д.держ.упр., професор, 25.00.02

**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-3128-7767

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:** Академія праці, соціальних відносин і туризму

**Код за ЄДРПОУ:** 04641405

**Місцезнаходження:** вул. Кільцева дорога, 3-А, Київ, 03187, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Яровой Тихон Сергійович

2. Tikhon S. Yarovoy

**Кваліфікація:** д. держ. упр., доцент, 25.00.01, 25.00.05

**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-7266-3829

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:** Чернігівський інститут інформації, бізнесу і права Закладу вищої освіти "Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая"

**Код за ЄДРПОУ:** 25623216

**Місцезнаходження:** вул. Реміснича 28, Чернігів, Чернігівський р-н., 14000, Україна

**Форма власності:** Приватна/недержавна

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:**

**Рецензенти**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Сімак Сергій Васильович

2. Serhii V. Simak

**Кваліфікація:** д.держ.упр., професор, 25.00.02

**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-1251-7288

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:** Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського

**Код за ЄДРПОУ:** 02070967

**Місцезнаходження:** вул. Джона Маккейна, буд. 33, Київ, 02000, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Євмешкіна Олена Леонідівна

2. Olena L. Yevmieshkina

**Кваліфікація:** д. держ. упр., професор, 25.00.01

**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0001-6006-7563

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:** Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського

**Код за ЄДРПОУ:** 02070967

**Місцезнаходження:** вул. Джона Маккейна, буд. 33, Київ, 02000, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

## **VIII. Заключні відомості**

**Власне**

Горник Володимир Гнатович

**Прізвище Ім'я**

**По-батькові**

**голови ради**

**Власне**

Горник Володимир Гнатович

**Прізвище Ім'я**

**По-батькові**

**головуючого на**

**засіданні**

**Відповідальний** Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського, Масик Марія Зіновіївна

**за підготовку**

**облікових**

**документів**

**Реєстратор**

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є  
відповідальним за реєстрацію наукової  
діяльності**



Юрченко Тетяна Анатоліївна